

ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА
8 клас

Модельна навчальна програма:

«Громадянська освіта. 8 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Серова Г. В.)

Підручник:

«Громадянська освіта. 8 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Серова Г. В.). К.: Освіта, 2025

Електронну версію підручника можна знайти за наступним посиланням:

<https://yakistosviti.com.ua/bazova-serednia-osvita/hromadianska-osvita/7-9-klassy/hromadianska-pidruchnyk-8>

№	Розділ/тема. Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати навчання	Джерела інформації. Самоконтроль
	ТЕМА 1. ІДЕНТИЧНІСТЬ І ЦІННОСТІ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ Освіта для демократичного громадянства Ідентичність людини. Види ідентичностей.	<i>Пояснює і розкриває на прикладах сутність понять і термінів: «ідентичність», «гідність», «особисті цінності», «громадянська ідентичність», «активна громадянська позиція», «цінності громадян України».</i> <i>Визначає власні ідентичності, свої сильні та слабкі сторони та шляхи самовдосконалення</i>	https://www.youtube.com/watch?v=xl9GhgxfHw&t=517s&ab_channel=%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%A1%D1%96%D0%BC%27%D1%97

Громадянська ідентичність. Особисті цінності. Цінності громадян України Активна громадянська позиція	<i>Пояснює взаємозв'язок громадянської ідентичності та активної громадянської позиції. Обґрунтовує унікальність та неповторність кожної людини, необхідність поваги до власної гідності та гідності іншої особи. Визначає цінності як основу буття людини, значимість системи цінностей для людини, взаємозв'язок між цінностями і поведінкою людини, висловлює власне ставлення до цінностей як основи буття людини. Висловлює власні судження щодо проявів громадянської ідентичності, активної громадянської позиції, прав людини як загальнолюдської цінності та аргументує власні судження за допомогою історичних фактів, наявних досліджень, доступних історичних та інших джерел. Добирає інформацію для виконання завдань з теми, аргументує свій вибір. Переконливо презентує свої (спільні) ідеї іншим особам у різний спосіб, зокрема з використанням цифрових засобів</i>	https://www.youtube.com/watch?v=enb4Wh2VrP8&ab_channel=%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%A1%D1%96%D0%BC%27%D1%97
ТЕМА 2. УКРАЇНА – ДЕМОКРАТИЧНА ДЕРЖАВА Права і свободи людини і громадянина Обов'язки громадян України Україна – демократична держава Демократія та громадянська участь Громадянська відповідальність Демократія й самоврядування	<i>Пояснює поняття та терміни за темою («права і свободи людини», «відповідальність», «обов'язки», «демократія», «вибори», «самоврядування» «права і свободи людини і громадянина», «конституційні обов'язки громадян», «демократія», «державна влада», «громадянська відповідальність», «самоврядування») та добирає відповідні приклади. Називає види прав людини, міжнародні документи, що закріплюють права людини, покоління прав людини. Визначає значимість прав людини для особи, групи людей і суспільства загалом. Розрізняє права і свободи людини і громадянина та наводить приклади своїх прав та обов'язків як громадянина. Ідентифікує ситуації, пов'язані з порушенням прав людини.</i>	https://www.youtube.com/watch?v=BWUxZk-hqq0 https://www.youtube.com/watch?v=IU9nPhUrx8 https://www.youtube.com/watch?v=hCHVAMKKcW4

	<i>Називає органи державної влади в Україні, пояснює сутність принципа розподілу влади.</i> <i>Розрізняє пряму і представницьку демократію, наводить приклади з історії й сучасності, висловлює ставлення до демократії як цінності людства .</i> <i>Характеризує роль виборців у формуванні органів державної влади та місцевого самоврядування.</i> <i>Описує форми і прояви громадянської активності, бере участь у моделювання демократичних процедур.</i> <i>Виявляє й аргументує зв'язок між громадянською активністю людини й розвитком демократії.</i> <i>Висловлює власне ставлення щодо важливості участі громадян у політичному житті власної держави.</i> <i>Формулює і аргументовано висловлює, власні погляди та переконання щодо демократії в Україні з урахуванням власного досвіду, різних видів інформації</i>	
ТЕМА 3. СОЦІАЛЬНА АКТИВНІСТЬ ГРОМАДЯН Різноманітність суспільства Міжкультурне спілкування Різноманітність як ресурс для розвитку особистості і суспільства Толерантність Взаємодія людей з відмінними ідеями та цінностями. Нетерпимість і утиски, їх наслідки. Протидія утискам за певною ознакою Інклюзія Подолання дискримінації Соціальні ініціативи та проекти Волонтерство, донорство	<i>Пояснює поняття та терміни («різноманітність суспільства», «толерантність», «дискримінація», «волонтерство», «донорство», «сталий розвиток», «інклюзія», «соціальні проекти», «міжкультурне спілкування») та добирає відповідні приклади.</i> <i>Визначає, що для людини означає належність до соціокультурної спільноти та як належність до різних спільнот і зовнішні чинники впливають на формування поглядів та переконань людини.</i> <i>Характеризує різноманітність як ресурс особистості та суспільства й її прояви, наводить приклади єдності, розмаїття і багатовимірності минулого та його впливу на сучасність.</i> <i>Аналізує причини та наслідки дискримінації та утисків у минулому і сьогоденні, виокремлює прояви дискримінації, виникнення стереотипів, когнітивних викривлень, ідеалізації, пропонує способи протистояння випадкам дискримінації та утисків.</i>	https://www.youtube.com/watch?v=1MQINFdMDy4&ab_channel=%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%89%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8F https://www.youtube.com/watch?v=nX_s2GltJ9k&ab_channel=%D0%9A%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8F%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA

Сталий розвиток: від людини до громади та держави Особиста відповідальність за збереження довкілля	<i>Розкриває</i> сутність принципу недискримінації, виявляє його порушення у повсякденному житті та медіа повідомленнях. <i>Дотримується</i> правил комфортного співіснування, розробляє їх на основі власного досвіду. <i>Пропонує</i> способи залучення (інклюзії) різних людей у спільноти, враховуючи думку людей, які потребують такого залучення. <i>Називає</i> форми участі людини в житті громади/спільноти, <i>визначає</i> способи власної участі в житті класу / закладу освіти / родини / місцевої спільноти. Докладно <i>описує</i> проблеми, з якими стикаються різні спільноти (заклад освіти, громада), <i>пропонує</i> варіанти їх розв'язання та <i>обирає</i> найоптимальніший з них. <i>Знаходить інформацію</i> про приклади волонтерських програм та соціальних проєктів, що реалізуються в Україні та місцевій громаді, <i>висловлює</i> власне ставлення до значення волонтерської діяльності для суспільства, держави та людини. <i>Визначає</i> власні можливості залучення до волонтерської діяльності. <i>Розкриває</i> суть та значення Цілей сталого розвитку ООН та <i>оцінює</i> роль людей та урядів держав у досягненні Цілей сталого розвитку ООН. <i>Називає і наводить приклади</i> екодружньої до довкілля поведінки людей, <i>критично оцінює</i> надмірність потреб і перебільшене споживання, <i>визначає</i> для себе власні моделі поведінки і щоденні звички суголосні з потребами сталого розвитку України. <i>Аргументує</i> власні судження з теми за допомогою історичних фактів, явищ сьогодення, наявних досліджень, доступних джерел	
ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДЕРЖАВІ Свобода слова, прозорість і доступність	<i>Пояснює</i> поняття та терміни («інформація», «медіа», «фейк», «мова ворожнечі», «пропаганда», «маніпуляція», «інформаційна війна») та <i>наводить приклади</i>. <i>Пояснює</i> принципи функціонування інформації та вплив медіа на суспільство у демократичній державі.	https://www.youtube.com/watch?v=xZ8Ck6uz99c&ab_channel=%D0%AF%D0%BA%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BE%D0%B2%D0

інформації в демократичній державі Вплив медіа на суспільство та громадян Пропаганда, маніпуляції свідомістю Інформаційна війна Критичний аналіз інформації та медіатекстів громадянами Приватність та безпека у віртуальному світі	<i>Визначає</i> сутність, важливість джерела інформації, його пізнавальні можливості, <i>характеризує</i> інформацію залежно від джерела походження, часу і місця виникнення та способів поширення інформації в суспільстві, <i>складає</i> список використаних джерел, дотримуючись засад доброчесності. <i>Ставить</i> бґрунтовані/доречні запитання до змісту здобутої інформації. <i>Застосовує</i> критерії для визначення достовірності й повноти інформації, <i>розпізнає</i> тенденційну інформацію. <i>Розпізнає</i> способи маніпулювання інформацією та ознаки пропаганди, тенденційну інформацію, <i>виявляє</i> факти маніпулювання масовою інформацією в текстових і візуальних джерелах в умовах інформаційної війни. <i>Виявляє</i> ознаки булінгу, насилля, зокрема в цифровому середовищі, знає способи протидії насиллю і цькуванню, інтернет ресурси для повідомлення про виявлені випадки. <i>Створює</i> власний інтелектуальний продукт, дотримуючись засад академічної доброчесності. <i>Висловлює</i> власні судження з теми, аргументує їх за допомогою історичних фактів, наявних досліджень, доступних джерел та з урахуванням гуманістичних цінностей	%BE%D1%87%D0%B5%D0%BC
--	---	--